

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (ΕΑΔΗΣΥ)

1ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνεδρίασε στις 19 Μαρτίου 2024 με την εξής σύνθεση: Ιωάννης-Κωνσταντίνος Χαλκιάς, Πρόεδρος, Αικατερίνη Ζερβού, Μέλος και Αθηνά Μπουζιούρη, Μέλος – Εισηγήτρια.

-Για να εξετάσει την προδικαστική προσφυγή με ημερομηνία 9/2/2024 και Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 200/12-2-2024 του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...» που εδρεύει στη «...», οδός «...», και εκπροσωπείται νόμιμα.

ΚΑΤΑ

-Του «...» που εδρεύει στην «...» και εκπροσωπείται νόμιμα.

-Του παρεμβαίνοντος οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» που εδρεύει στην «...», «...» και εκπροσωπείται νόμιμα.

=====

Με την προδικαστική προσφυγή, η προσφεύγουσα ζητά την ακύρωση της απόφασης της «...» της αναθέτουσας αρχής με αριθμό «...» που περιέχεται στο πρακτικό συνεδρίασης «...» με θέμα «Επικύρωση πρακτικού Ι διαγωνισμού και ανάδειξη προσωρινού αναδόχου του «...», καθώς επίσης και κάθε άλλης συναφούς πράξης ή παράλειψης των αρμοδίων οργάνων, κατά το μέρος που έγινε δεκτή στον διαγωνισμό η προσφορά της παρεμβαίνουσας.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια.

Μελέτησε τα σχετικά έγγραφα.

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο.

1. Για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής καταβλήθηκε το νόμιμο παράβολο ποσού 14.315,00 ευρώ, σύμφωνα με τα άρθρα 363 ν. 4412/2016 και 5 πδ 39/2017 και την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης (κωδικός ηλεκτρονικού παραβόλου: «...»).

2. Με τη Διακήρυξη της αναθέτουσας αρχής του «...» προκηρύχθηκε ανοικτός ηλεκτρονικός διαγωνισμός για την ανάδειξη αναδόχου της σύμβασης εκτέλεσης

Αριθμός απόφασης: 554/2024

του «...», εκτιμώμενης αξίας 2.862.903,23 ευρώ, χωρίς ΦΠΑ. Η Διακήρυξη αναρτήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ στις «...» (ΑΔΑΜ: «...») και στο ΕΣΗΔΗΣ, μέσω του οποίου διενεργείται ο διαγωνισμός με συστημικό α/α «...». Ως κριτήριο ανάθεσης ορίστηκε αυτό της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς βάσει τιμής και ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών η 27η/10/2023

3. Στον διαγωνισμό συμμετείχαν τέσσερις (4) οικονομικοί φορείς, μεταξύ των οποίων η προσφεύγουσα και η παρεμβαίνουσα. Οι διαγωνιζόμενοι οικονομικοί φορείς κατετάγησαν κατά σειρά μειοδοσίας ως εξής: 1) «...» (παρεμβαίνουσα) με έκπτωση 22,51%, 2) «...» (προσφεύγουσα) με έκπτωση 18,28%, 3) «...» με έκπτωση 9,00%, 4) «...» με έκπτωση 7,43%, 5) «...» με έκπτωση 5,07 %

4. Η αναθέτουσα αρχή, αφού διαπίστωσε ότι η οικονομική προσφορά της παρεμβαίνουσας απέκλινε κατά περισσότερες από δέκα (10) ποσοστιαίες μονάδες από τον μέσο όρο των λοιπών παραδεκτών προσφορών, της απηύθυνε την πρόσκληση με αριθμό πρωτ. «...» για παροχή εξηγήσεων με το εξής περιεχόμενο: Η προσφεύγουσα υπέβαλε τα σχετικά έγγραφα μέσω της «Επικοινωνίας» του ΕΣΗΔΗΣ στις 16/11/2024. Με έγγραφό της με αριθμό πρωτ. «...» η αναθέτουσα αρχή ζήτησε διευκρινίσεις επί των εξηγήσεων της παρεμβαίνουσας, η οποία τις υπέβαλε στις 16/12/2024.

5. Με το πρακτικό της με ημερομηνία 28/12/2023 η Επιτροπή Διαγωνισμού εισηγήθηκε, κατά πλειοψηφία, την αποδοχή των εξηγήσεων και κατά συνέπεια, της οικονομικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας και την ανάδειξή της σε προσωρινή ανάδοχο της σύμβασης. Με την προσβαλλόμενη απόφαση της «...» της αναθέτουσας αρχής επικυρώθηκε το πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού σχετικά με την αποσφράγιση και τον έλεγχο των φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής – τεχνικών προσφορών και οικονομικών προσφορών και έγιναν δεκτές οι εξηγήσεις της παρεμβαίνουσας επί της προσφερόμενης τιμής και κατά συνέπεια, η οικονομική προσφορά της. Τέλος, με την προσβαλλόμενη, η οποία κοινοποιήθηκε στους διαγωνιζόμενους στις 30/1/2024, η παρεμβαίνουσα αναδείχθηκε προσωρινή ανάδοχος της σύμβασης.

6. Ο διαγωνισμός, ενόψει του αντικειμένου της σύμβασης (δημόσιο έργο), της συνολικής εκτιμώμενης αξίας της, χωρίς ΦΠΑ, του χρόνου έναρξης της διαδικασίας ανάθεσης, καθώς επίσης και της νομικής φύσης της αναθέτουσας

Αριθμός απόφασης: 554/2024

αρχής, υπάγεται στις διατάξεις του ν. 4412/2016. Συνακόλουθα, η κρινόμενη διαφορά διέπεται από τις διατάξεις του Βιβλίου IV του ν. 4412/2016, η δε ΕΑΔΗΣΥ είναι αρμόδια για την εξέταση της προδικαστικής προσφυγής, για την άσκηση της οποίας έχουν τηρηθεί οι προϋποθέσεις παραδεκτού, μεταξύ των οποίων και το εμπρόθεσμο.

7. Η προσφεύγουσα ασκεί την προδικαστική προσφυγή με πρόδηλο έννομο συμφέρον προβάλλοντας λόγους ακύρωσης της απόφασης αποδοχής της προσφοράς της παρεμβαίνουσας που προηγείται της ίδιας στη σειρά μειοδοσίας.

8. Η αναθέτουσα αρχή κοινοποίησε την προδικαστική προσφυγή στους λοιπούς διαγωνιζόμενους οικονομικούς φορείς στις 12/2/2024 και υπέβαλε τις απόψεις της επ' αυτής νόμιμα και εμπρόθεσμα στις 23/2/2024. Κατόπιν αυτού, η προσφεύγουσα υπέβαλε νόμιμα και εμπρόθεσμα συμπληρωματικό υπόμνημα στις 28/2/2024.

9. Η παρεμβαίνουσα κατέθεσε παρέμβαση στις 22/2/2024 νόμιμα, εμπρόθεσμα και με έννομο συμφέρον με αίτημα τη διατήρηση ισχύος της προσβαλλόμενης απόφασης της αναθέτουσας αρχής.

10. Η Διακήρυξη, η οποία αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού και ως κανονιστική πράξη, δεσμεύει τόσο τους τρίτους, προς τους οποίους απευθύνεται, όσο και την αναθέτουσα αρχή, η οποία υποχρεούται να εφαρμόζει τους όρους της (βλ. ΣτΕ 1217/2018, σκ. 5, 2434/2017, σκ. 5, 1086/2015, σκ. 5, 4901/2014, σκ. 8, ΕΑ ΣτΕ 352/2016, 53/2011 και Πράξεις VI Τμήματος ΕΛΣυν 181/2006, 31/2003, 105/2003, 294/2010, 224, 78/2007, 19/2005 κ.ά.), ορίζει στις κρίσιμες για την επίλυση της κρινόμενης διαφοράς διατάξεις τα εξής: *«4.1 Ηλεκτρονική Αποσφράγιση/ Αξιολόγηση/ Έγκριση πρακτικού ... Ως ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές, τεκμαίρονται οικονομικές προσφορές που εμφανίζουν απόκλιση μεγαλύτερη των δέκα (10) ποσοστιαίων μονάδων από τον μέσο όρο του συνόλου των εκπτώσεων των παραδεκτών προσφορών που υποβλήθηκαν. Η αναθέτουσα αρχή δύναται να κρίνει ότι συνιστούν ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές και προσφορές με μικρότερη ή καθόλου απόκλιση από το ως άνω όριο. Στις παραπάνω περιπτώσεις, η αναθέτουσα αρχή απαιτεί από τους οικονομικούς φορείς να εξηγήσουν την τιμή ή το κόστος που προτείνουν στην προσφορά τους, εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης, η οποία αποστέλλεται μέσω της*

Αριθμός απόφασης: 554/2024

λειτουργίας 'Επικοινωνία' του υποσυστήματος. Αν οικονομικός φορέας δεν ανταποκριθεί στη σχετική πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής εντός της άνω προθεσμίας και δεν υποβάλλει εξηγήσεις, η προσφορά του απορρίπτεται ως μη κανονική και καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγυητική επιστολή συμμετοχής. Αν οι εξηγήσεις δεν γίνουν αποδεκτές, η προσφορά απορρίπτεται, ωστόσο δεν καταπίπτει η εγγυητική επιστολή συμμετοχής. Οι παρεχόμενες εξηγήσεις του οικονομικού φορέα, οι οποίες υποβάλλονται, ομοίως, μέσω της λειτουργίας 'Επικοινωνία', ιδίως ως προς τον προσδιορισμό οικονομικών μεγεθών, με τις οποίες ο προσφέρων διαμόρφωσε την προσφορά του, αποτελούν δεσμευτικές συμφωνίες και τμήμα της σύμβασης ανάθεσης που δεν μπορούν να μεταβληθούν καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται τα αναλυτικά αναφερόμενα στα άρθρα 88 και 89 του ν. 4412/2016. Η Επιτροπή Διαγωνισμού ολοκληρώνει τη σύνταξη του σχετικού πρακτικού με το αποτέλεσμα της διαδικασίας, με το οποίο εισηγείται την ανάθεση της σύμβασης στον μειοδότη (ή τη ματαίωση της διαδικασίας), και υποβάλλει στην αναθέτουσα αρχή το σχετικό ηλεκτρονικό αρχείο, ως 'εσωτερικό', προς έγκριση, μεταβιβάζοντας παράλληλα ξανά την αρμοδιότητα διαχείρισης του ηλεκτρονικού διαγωνισμού στον αρμόδιο πιστοποιημένο χρήστη της αναθέτουσας αρχής. Η αποδοχή ή απόρριψη των εξηγήσεων των οικονομικών φορέων, κατόπιν γνώμης της Επιτροπής Διαγωνισμού, η οποία περιλαμβάνεται στο ως άνω πρακτικό, ενσωματώνεται στην απόφαση της επόμενης περίπτωσης (θ). ...

Άρθρο 23: Αποδεικτικά μέσα κριτηρίων ποιοτικής επιλογής. 23.1 Κατά την υποβολή προσφορών οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 79 παρ. 1 του ν. 4412/2016, το οποίο ισοδυναμεί με ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α'75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις του άρθρου 22 Α της παρούσας, β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθορισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 22 Β-Ε της παρούσας. ... Στην περίπτωση υποβολής προσφοράς από ένωση οικονομικών φορέων, το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), υποβάλλεται χωριστά από κάθε μέλος της

Αριθμός απόφασης: 554/2024

ένωσης. ... Στην περίπτωση που προσφέρων οικονομικός φορέας δηλώνει στο Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ) την πρόθεσή του για ανάθεση υπεργολαβίας, υποβάλλει μαζί με το δικό του ΕΕΕΣ και το ΕΕΕΣ του υπεργολάβου. ...

Άρθρο 25: Υπεργολαβία. 25.1 Ο προσφέρων οικονομικός φορέας αναφέρει στην προσφορά του το τμήμα της σύμβασης που προτίθεται να αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, καθώς και τους υπεργολάβους που προτείνει. Αν ο ανάδοχος πρότεινε συγκεκριμένους υπεργολάβους κατά την υποβολή της προσφοράς του, υποχρεούται, κατά την υπογραφή της σύμβασης εκτέλεσης, να προσκομίσει την υπεργολαβική σύμβαση. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία μπορεί να χορηγήσει προθεσμία στον ανάδοχο κατ' αίτησή του, για την προσκόμιση της υπεργολαβικής σύμβασης με τον αρχικώς προταθέντα υπεργολάβο ή άλλον, που διαθέτει τα αναγκαία, κατά την κρίση της υπηρεσίας αυτής, προσόντα, εφόσον συντρέχει σοβαρός λόγος. ... 25.4 Η αναθέτουσα αρχή: α) ελέγχει την επαγγελματική καταλληλότητα του υπεργολάβου να εκτελέσει το προς ανάθεση τμήμα, κατά την έννοια του άρθρου 22.Β (άρθρο 75 παρ. 1 περ. α' και 2 ν. 4412/2016) και επαληθεύει τη μη συνδρομή, στο πρόσωπό του, των λόγω αποκλεισμού του άρθρου 22.Α.1, 22.Α.2 και 22.Α.9 (άρθρα 73 παρ. 1 και 2 και 74 ν. 4412.2016), σύμφωνα με τα κατά περίπτωση ειδικώς προβλεπόμενα στο άρθρο 23 της παρούσας (άρθρα 79 έως 81 ν. 4412/2016). β) απαιτεί υποχρεωτικά από τον οικονομικό φορέα να αντικαταστήσει έναν υπεργολάβο, όταν κατόπιν του ελέγχου και της επαλήθευσης της ως άνω περίπτωσης (α), διαπιστώνεται ότι δεν πληρούνται οι όροι επαγγελματικής καταλληλότητας του υπεργολάβου ή όταν συντρέχουν οι ως άνω λόγοι αποκλεισμού του».

11. Με τον **πρώτο λόγο της προδικαστικής προσφυγής**, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η προσφορά της παρεμβαίνουσας ήταν απορριπτέα διότι παρά το γεγονός ότι από τις εξηγήσεις της σχετικά με την προσφερθείσα τιμή προκύπτει ότι αυτή προτίθεται να εκτελέσει τη σύμβαση με υπεργολάβο, τούτο δεν δηλώθηκε στο οικείο πεδίο του ΕΕΕΣ και, επιπλέον, δεν υποβλήθηκαν τα ΕΕΕΣ των υπεργολάβων. Ειδικότερα, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η πρόθεση της παρεμβαίνουσας να αναθέσει υπεργολαβικά την εκτέλεση εργασιών της σύμβασης προκύπτει από τις εξηγήσεις της, στις οποίες δήλωσε ότι θα συνεργαστεί με υπεργολάβους, καθώς επίσης και από το οργανόγραμμα του έργου και τις υποβληθείσες οικονομικές προσφορές προμηθευτών και

Αριθμός απόφασης: 554/2024

συνεργατών που αφορούν στην εκτέλεση εργασιών και με βάση τις οποίες κοστολογήθηκε η προσφορά της παρεμβαίνουσας. Συγκεκριμένα, κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, οι υποβληθείσες με τις εξηγήσεις της παρεμβαίνουσας προσφορές των επιχειρήσεων «...», «...», «...», «...», «...», «...», «...», «...», «...» και «...» αφορούν στην εκτέλεση επιμέρους εργασιών του έργου με σχέση υπεργολαβίας. Παρόλα αυτά, κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, η παρεμβαίνουσα παρέλειψε να δηλώσει στο ΕΕΕΣ της ότι προτίθεται να αναθέσει υπεργολαβικά την εκτέλεση των αντίστοιχων εργασιών και να προσκομίσει τα ΕΕΕΣ των υπεργολάβων.

12. Κατά την έννοια των σχετικών με την υπεργολαβία προπαρατεθέντων όρων της Διακήρυξης, η ανάθεση της εκτέλεσης μέρους του συμβατικού αντικειμένου σε τρίτους, δηλαδή σε οικονομικούς φορείς μη συνδεδεμένους με την αναθέτουσα αρχή με νομικό δεσμό, αποτελεί ανάθεση τμήματος της σύμβασης υπό μορφή υπεργολαβίας, ανεξάρτητα από την ειδικότερη νομική φύση και μορφή της σχέσης με βάση την οποία θα αναλάβουν αυτοί έναντι του αναδόχου την εκτέλεση των σχετικών εργασιών. Όπως δε συνάγεται από τον συνδυασμό των προπαρατεθεισών διατάξεων των άρθρων 23.1, 25.1 και 25.4 της Διακήρυξης, τα οποία αντιστοιχούν προς τις διατάξεις των άρθρων 58 και 75 παρ. 1 και 2 του ν. 4412/2016, ο οικονομικός φορέας που προτίθεται να αναθέσει τμήμα του αντικειμένου της σύμβασης υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους υποχρεούται να αναφέρει στην προσφορά του το τμήμα της σύμβασης που θα αναθέσει, καθώς και τους υπεργολάβους που προτείνει. Ειδικότερα, ο οικονομικός φορέας υποχρεούται να δηλώσει στο ΕΕΕΣ την πρόθεσή του για ανάθεση υπεργολαβίας, υποβάλλοντας μαζί με το δικό του ΕΕΕΣ και ΕΕΕΣ του υπεργολάβου, ώστε η αναθέτουσα αρχή να μπορεί να ελέγξει την επαγγελματική καταλληλότητα του υπεργολάβου και να επαληθεύσει τη μη συνδρομή στο πρόσωπό του των προβλεπόμενων στις διατάξεις της διακήρυξης λόγων αποκλεισμού. Με τον τρόπο αυτό αποτρέπεται ο κίνδυνος καταστρατήγησης της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας δημοσίων συμβάσεων, με την έμμεση συμμετοχή σε διαγωνισμό για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων οικονομικών φορέων, για τους οποίους συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού ή φορείς οι οποίοι δεν πληρούν τα ελάχιστα απαιτούμενα από τη Διακήρυξη κριτήρια καταλληλότητας (βλ. ΣτΕ 56/2024, σκ. 9, πρβλ. ΟΛΣτΕ 1819/2020, σκ. 25). Τέλος, η παράλειψη αναφοράς της υπεργολαβίας

Αριθμός απόφασης: 554/2024

και των στοιχείων του υπερβολάβου συνιστά ουσιώδη έλλειψη της προσφοράς, η οποία επιφέρει την απόρριψή της (πρβλ. ΣΤΕ 56/2024, ΣΤΕ 1612/2022, ΕΑ ΣΤΕ 205/2021 κ.α.).

13. Στην προκείμενη περίπτωση, όπως προκύπτει από τον ηλεκτρονικό φάκελο του διαγωνισμού, η παρεμβαίνουσα υπέβαλε με τον φάκελο δικαιολογητικών συμμετοχής το ΕΕΕΣ της (αρχείο «ΕΕΕΣ»), στο ερώτημα Δ' του Μέρους ΙΙ του οποίου εάν «ο οικονομικός φορέας προτίθεται να αναθέσει οποιοδήποτε τμήμα της σύμβασης σε τρίτους υπό μορφή υπερβολαβίας» απάντησε αρνητικά. Με τις εξηγήσεις της σχετικά με την προσφερθείσα τιμή η παρεμβαίνουσα υπέβαλε, μεταξύ άλλων, τις εξής οικονομικές προσφορές (αρχείο «...»):

Α) Οικονομική προσφορά με ημερομηνία 20/10/2023 της «...» για «...». Στην προσφορά ρητά αναφέρεται ότι «...». Αντίστοιχα, στον υποβληθέντα από την παρεμβαίνουσα αναλυτικό πίνακα προσφερόμενων τιμών ανά εργασία του δημοπρατούμενου έργου (βλ. αρχεία «...» και «...») οι προσφερόμενες από την παρεμβαίνουσα τιμές για τις παραπάνω εργασίες ταυτίζονται με αυτές της προσφοράς της παραπάνω εταιρείας.

Β) Οικονομική προσφορά του «...», μεταξύ άλλων, και για «...». Αντίστοιχα, στον υποβληθέντα από την παρεμβαίνουσα πίνακα τιμών ανά εργασία οι προσφερόμενες τιμές για τις παραπάνω εργασίες ταυτίζονται με αυτές της προσφοράς της παραπάνω επιχείρησης.

Γ) Οικονομική προσφορά του «...», «...», «...» για «...». Αναφέρεται δε στην προσφορά ο εξοπλισμός που διαθέτει η παραπάνω επιχείρηση «προκειμένου να κατασκευάσει τα ως άνω τμήματα του έργου». Αντίστοιχα, στον υποβληθέντα από την παρεμβαίνουσα πίνακα τιμών ανά εργασία οι προσφερόμενες τιμές για τις παραπάνω εργασίες ταυτίζονται με αυτές της προσφοράς της παραπάνω επιχείρησης.

Δ) Οικονομική προσφορά του «...», «...», με ημερομηνία 22/10/2023 για «...». Αντίστοιχα, στον υποβληθέντα από την παρεμβαίνουσα πίνακα τιμών ανά εργασία οι προσφερόμενες τιμές για τις παραπάνω εργασίες ταυτίζονται με αυτές της προσφοράς της παραπάνω επιχείρησης.

Ε) Οικονομική προσφορά με ημερομηνία 22/10/2023 της «...» για «...». Αντίστοιχα, στον υποβληθέντα από την παρεμβαίνουσα πίνακα τιμών ανά εργασία οι προσφερόμενες τιμές για τις παραπάνω εργασίες ταυτίζονται με αυτές της προσφοράς της παραπάνω επιχείρησης.

Αριθμός απόφασης: 554/2024

ΣΤ) Οικονομική προσφορά με ημερομηνία 24/10/2023 της «...» για «...». Με έγγραφό του με ημερομηνία 11/12/2023, το οποίο υποβλήθηκε στην αναθέτουσα αρχή από την παρεμβαίνουσα, μετά από κλήση της για διευκρινίσεις επί των εξηγήσεων της οικονομικής της προσφοράς, ο εκπρόσωπος της παραπάνω επιχείρησης βεβαιώνει ότι η προσφορά της περιελάμβανε και «...», μεταξύ άλλων, των παραπάνω «...». Αντίστοιχα, στον υποβληθέντα από την παρεμβαίνουσα πίνακα τιμών ανά εργασία οι προσφερόμενες τιμές «...» ταυτίζονται με αυτές της προσφοράς της παραπάνω επιχείρησης.

Ζ) Οικονομική προσφορά με ημερομηνία 20/10/2023 του «...» για «...». Αντίστοιχα, στον υποβληθέντα από την παρεμβαίνουσα πίνακα τιμών ανά εργασία η προσφερόμενη τιμή για την παραπάνω εργασία ταυτίζεται με αυτή της προσφοράς της παραπάνω επιχείρησης.

Η) Οικονομική προσφορά με ημερομηνία 24/10/2023 του «...», σύμφωνα με την οποία στις τιμές της συμπεριλαμβάνονται «...». Αντίστοιχα, στον υποβληθέντα από την παρεμβαίνουσα πίνακα τιμών ανά εργασία οι προσφερόμενες τιμές για τις παραπάνω εργασίες ταυτίζονται με αυτές της προσφοράς της παραπάνω επιχείρησης.

Θ) Οικονομική προσφορά με ημερομηνία 20/10/2023 του «...», «...», για «...», στις οποίες συμπεριλαμβάνεται, σύμφωνα με το έγγραφο του παραπάνω οικονομικού φορέα με ημερομηνία 14/12/2023, το «...». Αντίστοιχα, στον υποβληθέντα από την παρεμβαίνουσα πίνακα τιμών ανά εργασία οι προσφερόμενες τιμές για τις «...» ταυτίζονται με αυτές της προσφοράς της παραπάνω επιχείρησης.

14. Εξάλλου, στο έγγραφο υποβολής των εξηγήσεων με ημερομηνία 13/11/2023 (αρχείο «...»), η παρεμβαίνουσα δήλωσε, μεταξύ άλλων, τα εξής: «...».

15. Από το όλο περιεχόμενο της αιτιολόγησης της προσφερθείσας τιμής από την παρεμβαίνουσα και ιδίως από τα στοιχεία που παρατέθηκαν στις προηγούμενες σκέψεις, προκύπτει ότι η παρεμβαίνουσα κατάρτισε την προσφορά της έχοντας, ήδη κατά τον χρόνο υποβολής της, την πρόθεση να αναθέσει υπεργολαβικά την εκτέλεση τουλάχιστον των προαναφερθεισών εργασιών, για τις οποίες έλαβε τις αντίστοιχες προσφορές από υπεργολάβους, όπως άλλωστε τους χαρακτηρίζει στο προαναφερθέν έγγραφο παροχής

Αριθμός απόφασης: 554/2024

εξηγήσεων. Όπως προαναφέρθηκε, οι αντίστοιχες εργασίες κοστολογήθηκαν, όσον αφορά στη δαπάνη εργασιών, με βάση τις προαναφερθείσες προσφορές των τρίτων οικονομικών φορέων. Αντίθετα, από κανένα στοιχείο της προσφοράς ή των εξηγήσεων δεν προκύπτει ότι η παρεμβαίνουσα έλαβε τις επίμαχες οικονομικές προσφορές ως συγκριτικά στοιχεία τεκμηρίωσης της δαπάνης εκτέλεσης των αντίστοιχων εργασιών από την ίδια (βλ. ΔΕΦΑΘ 1486/2023, ΔΕΦΠειρ 542/2022, με την οποία ακυρώθηκε η ΑΕΠΠ 729/2022). Εξάλλου, η παρεμβαίνουσα δεν ανέφερε στις εξηγήσεις της κανένα στοιχείο κοστολόγησης των παραπάνω εργασιών για την εκτέλεσή τους με ίδιους πόρους της παρεμβαίνουσας, όπως, ενδεικτικά, «...» κ.λπ., ώστε να μπορεί βάσιμα να υποστηριχθεί ότι οι οικονομικές προσφορές των συνεργατών της υποβλήθηκαν για την απλή τεκμηρίωση της δαπάνης των εργασιών, απορριπτομένων των αντίθετων ισχυρισμών της παρεμβαίνουσας.

16. Απορριπτέοι ως αλυσιτελείς είναι οι προβαλλόμενοι με την παρέμβαση ισχυρισμοί ότι δεν έχει αναλάβει δέσμευση έναντι των τρίτων να τους αναθέσει υπεργολαβικά τις εργασίες, για τις οποίες τους ζήτησε οικονομική προσφορά. Και τούτο, διότι, ακόμη και αληθείς υποτιθέμενοι οι ισχυρισμοί αυτοί, δεν αναιρούν το γεγονός ότι στοιχειοθετείται η πρόθεση της παρεμβαίνουσας να αναθέσει υπεργολαβικά μέρος τουλάχιστον των εργασιών της σύμβασης (πρβλ. ΣτΕ 56/2024, σκ. 11), τις οποίες, όπως διαπιστώθηκε παραπάνω, κοστολόγησε με βάση τις τιμές των συνεργατών της, ενώ ρητά ανέφερε στις εξηγήσεις της ότι προτίθεται να εκτελέσει το έργο, μεταξύ άλλων και με υπεργολάβους.

17. Με τα παραπάνω δεδομένα, ότι, δηλαδή, στοιχειοθετείται η πρόθεση της παρεμβαίνουσας να αναθέσει σε υπεργολάβους την εκτέλεση των προαναφερθεισών επιμέρους εργασιών του δημοπρατούμενου έργου συνάγεται ότι, κατά τους βάσιμους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, μη νόμιμα και σε αντίθεση με τους προπαρατεθέντες όρους της Διακήρυξης η παρεμβαίνουσα απάντησε αρνητικά στο ερώτημα του ΕΕΕΣ εάν ο οικονομικός φορέας προτίθεται να αναθέσει οποιοδήποτε τμήμα της σύμβασης σε τρίτους υπό μορφή εργολαβίας, ενώ δεν υπέβαλε και τα απαιτούμενα ΕΕΕΣ των υπεργολάβων (πρβλ. ΣτΕ 56/2024). Κατά συνέπεια, **ο πρώτος λόγος της προδικαστικής προσφυγής** πρέπει να γίνει δεκτός.

Αριθμός απόφασης: 554/2024

18. Ενόψει όσων έγιναν δεκτά παραπάνω, συντρέχει στην προκείμενη περίπτωση λόγος απόρριψης των προσφορών της παρεμβαίνουσας, ο οποίος παρέχει αυτοτελές νόμιμο έρεισμα για τον αποκλεισμό της από τη διαγωνιστική διαδικασία, παρέλκει δε ως αλυσιτελής η εξέταση των λοιπών προβαλλόμενων λόγων απόρριψης της προσφοράς της (πρβλ. ΕΑ ΣτΕ 326/2011, 1238, 1132, 420/2010, 750/2007).

19. Επειδή, κατόπιν των παραπάνω, η προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή, η παρέμβαση να απορριφθεί και να διαταχθεί η επιστροφή του καταβληθέντος παραβόλου στην προσφεύγουσα.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την προδικαστική προσφυγή.

Απορρίπτει την παρέμβαση.

Ακυρώνει την προσβαλλόμενη, κατά το σκεπτικό.

Ορίζει την επιστροφή του παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 19 Μαρτίου 2024 και εκδόθηκε στις 3 Απριλίου 2024, στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ-ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΛΚΙΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ-ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗΣ